

Valtion talous- ja yhteiskuntatieteellisen sektoritutkimuksen uudistaminen – Kuluttajatutkimuskeskuksen johtokunnan aloite hallitusohjelmaan

Kuluttajatutkimuskeskuksen johtokunta tukee tutkimus- ja innovaationeuvoston linjauksia valtion sektoritutkimuslaitosten rakenteen uudistamisen jatkamiseksi. Johtokunta esittää, että taloudellisen ja yhteiskunnallisen sektoritutkimuksen rakenteen uudistaminen aloitetaan hallituskauden alussa. Hallitusohjelmassa tulee tavoitteeksi asettaa ko. tutkimusta tekevien tutkimuslaitosten resurssien nykyistä tehokkaampi käyttö ja vaikuttavuus.

Kuluvalla hallituskaudella sektoritutkimuksen rakenteisiin on tehty merkittäviä uudistuksia yhdistämällä laitoksia perustettaessa Terveiden ja hyvinvoinnin laitosta (THL) sekä kehitettäessä vapaaehtoisia tutkimuksen yhteenliittymiä mm. luonnonvaratutkimuksen (LYNET) ja sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimuksen (SOTERKO) alueille. Valtion talous- ja yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen toiminnallinen ja rakenteellinen uudistaminen on sen sijaan edennyt hitaasti huolimatta lukuisista selvityksistä, periaatelinjauksista sekä todetuista kehittämistarpeista. Eri ministeriöiden alaisuuteen hajautetun tutkimuslaitoskentän toiminnan ja ohjaamisen keskittäminen tiiviimmin valtioneuvoston alaisuuteen on tärkeää päätöksenteon muuttuvien tarpeiden ja valtion tiukan taloustilanteen vuoksi.

Kehittämistyön tuloksena talous- ja yhteiskuntatieteellistä tutkimusta tekevien tutkimuslaitosten nykyisillä resursseilla voidaan nähdä saavutettavan seuraavia hyötyjä:

- taloutta ja yhteiskuntaa koskevan tutkimustiedon tuottaminen koordinoitusti strategisen johtamisen ja näyttöön perustuvan politiikan tarpeisiin
- tutkimustiedon tuottaminen ministeriöiden käyttöön koskien niiden monialaisia toimintaympäristöjä ja poikkihallinnollisia haasteita
- tietoaikaisen tuottaminen poliittiseen päätöksentekoon, säädösvalmisteluun sekä politiikkatoimien vaikuttavuuden arviointiin
- tuottavuuden ja kasvun vahvistaminen toimimalla osana kansallista ja kansainvälistä innovaatiojärjestelmää
- teknologian ja innovaatiotoiminnan tulosten integrointi uusiin tuotteisiin sekä tuotanto- ja toimintatapoihin niin julkisilla kuin yksityisilläkin markkinoilla sekä yhteiskunnan palvelu- ja muun infrastruktuurin kehittämisessä
- monitieteisyyden vahvistaminen ja sillanrakennus pyrittäessä ratkaisemaan yhteiskunnallisia ongelmia erilaisilla kansallisilla ja kansainvälisillä foorumeilla
- osaamisen ja kriittisen massan vahvistaminen, jotta tutkimuksella voidaan paremmin vaikuttaa ja osallistua kansallisiin ja kansainvälisiin tutkimusohjelmiin
- tutkimusyhteistyön vahvistuminen ja nykyisten resurssien entistä tehokkaampi käyttö.

Kuluttajatutkimuskeskus (KTK) on osaltaan valmis tuomaan omia vahvuuksiaan keskitettyyn, olemassa olevia resursseja hyödyntävään kokonaisuuteen. Tutkimuskeskuksen tutkimus- ja asiantuntijaosaaminen kohdistuu erityisesti kulutukseen ja kuluttajien hyvinvointiin, yhteiskunnan palvelurakenteeseen ja toimintakykyyn sekä markkinahäiriöiden korjaamiseen sekä edelleen käyttäjäosaamiseen ja kansalaislähtöiseen neuvottelevaan demokratiaan.

Allekirjoittaneet vastaavat aloitteeseen liittyviin tiedusteluihin.

Visa Heinonen, professori
KTK:n johtokunnan puheenjohtaja
visa.heinonen@helsinki.fi (050 415 1228)

Eila Kilpiö, professori
KTK:n johtaja
eila.kilpio@ncrc.fi (0400 871 594)